

POKROK ZAPADU.

Weekly Edition.

Published by Pokrok Západu Printing Co.,
1211 So. 12th St., - Tel. 1008.

Subscription \$2.50 per year.

Tiskárna: 1211 Jižní 12th ulice
Telefon 6. 1008.

Vychází každou úteru.

Vydává Tiskářské Družstvo.

Hlavní redaktor: JAN HONIKER

PŘEDPLATNÉ

Pro Spojené Státy a Kanadu obnáší \$2.50 na rok. Spolu s Knihovnou Americkou \$3.00. Každý obdržel předplatitel v době premieji 4 opavěná ku proměti.

DO ČECH
předplatit se na rok \$3.00. Spolu s Knihovnou Americkou \$4.00.

ZÁKLADNÍ PRŮBĚH
Jsem nejbohatší, když se koupím na počtu než na expresu Money Order a při něm se šle. Tě v registrujete dopise, aneb požadujete bankovní jezt zlatka listu. Měně listem je záruka na jehožto novu, za kterouž v plně stracen, kdo koliv a kdokoliv peníze obdržel má. Na místě drobných přijímáme též 1. a desetové kočky. Všechny záležitosti nechť jsou zřízeny pod jednodušou adresou pouze takto: Pokrok západu, Omaha, Neb. Více není na adrese potřeba.

OHLEDY
Drobné a různé ohledy uvěřitelně pouze on když peníze k objednavce přiliceny jsou. Za drobné ohledy obdržel velikosti, nepřesahující patce, máme 35 centů za třikrát. Za různé ohledy, bankovní, smrti a jiné, čísla \$1.00 za tři peníze za každé uvěřitelně. Nechtěť každý proto přilicil objednavce tolik peněz, jak velkou obličku máti si přeje. Ceny ohledů na delší dobu oznámi se ochotně na požádání. Adresujte jednoduše: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Adresujte jednoduše:

POKROK ZAPADU
Omaha, Neb.

Omaha, dne 19. března '95

PADESÁTÝ TŘETÍ KONGRES JE-T mrtev, — ale cukrovarnický trust posud žije.

LETOS JME JEŠTĚ NESLYŠELI, ŽE který novoročenec pojmenován byl 'Grover Cleveland'.

NA NIC NA SVĚTĚ NEHODILO SE nikdy lépe české přísloví: "Mnoho křiku, málo vlny", než na minulý kongres.

MINULÝ KONGRES BYL BY SE ZVĚ- čnil, kdyby se byl dal vyepat pro národní museum v Smithsonském ústavě. Nynější věk na něj ovšem nezapomene, ale pro věky budoucí byl by zajímavým!

KAŽDÝ KONGRES V MINULOSTI VY- konal aspoň něco, co zasluhovalo zmínky po jeho odročení, ale právě minulý nevykonal nic, co by se v jeho zájmu dalo uvést.

S KÝM PŮJDEME, MILÍ HOŠI? Otázky dnes zevšad zněj: — Inu s těmi bezpochyby, kteří více popla- tějí! — Tak píše Šotek a — podporuje starého šibala Cullertona!

TU TO MÁME! UŽ VŘE'ME ZANE v nesnázi po uši! Náš zahraniční ministr už zase musí hrozit Španělsku bitím! Jestli že se za této bla- hoslovené éry Clevelandovy nedosta- nem do války s několika velmocemi, bude to pravý div!

PŘED 10 DNY UŽ BYLA REVOLUCE na Kubě úplně potlačena, — dle zpráv španělských. Však ejhle, teď tam Španělsko posílá dalších 12,000 vojska, takže bude státi proti po- vstalcům 27,000 mužů. Patrně je zpráva o potlačení povstání pouhým zbožným přáním.

DLE PRAVY PODANÉ ANGLICKÉ mu parlamentu, nevyplácí se telegraf vládní. Za minulý rok doplácela vláda na správu telegrafu \$2,400,000 v roce minulém a tento rok očekává se schodek \$2,700,000, vzdor tomu, že doufá se ve větší př. jemu o 450,000 dol. To by arci nebylo značnou po- bídka k sestátnění amerických telegrafů. Však se strany druhé uspoří občanstvo následkem levnosti depesí několikánásob, než co vláda dopláce.

IOWA JE T JEDINÝM STÁTEM V Unii, který se může honositi tím, že rodí české mecenáše. Před několika lety jeden tamější krajan věnoval \$100.00 na vydávání českého hospo- dářského časopisu; před 3 lety nej- větší příspěvek na účely Národního Věšora od jednotlivce přišel z Iowy

a teď se našel tam člověk, který nie nedbaje osvědčeného přeloví české- ho: "Čiň šertu dobře, peklem se ti odmění", zaplatil dluhy za jistý "kriminální" časopis.

BÝVALÝ DLOUHOLETÝ POSLANEC v kongresu Holman s Indiany, který minulý podzim smeten byl též repu- blikánskou lavinou, je př. s kon- gresem tak obdřím, jako šel do něho a radí nadějně a poctivě mlád. Ji, aby se varovala politického vřtu. Se stanoviska dolarů a centů máte mti Holman pravdu, avšak vlasteneckou a zemi prospěšnou rada jeho není. Právě proto, že máme v politickém životě příliš mnoho živů nekalych, jest žádoucné, aby více poctivých lidí v politický život vstupovalo a ony nekaly potlačovaly.

MINULÉ ČÍSLO DUCHA ČASU, — Již 24. roč. XVIII., — pfináš vyobra- zení desko americké osady na náro- dopisné výstavě v Praze. Již po ko- lík roků pěstuje Duch Času plně část obrázkovou, podáváje časové ilustrace a jest tudíž nejen časopisem humoristickým a svobodomysl- ným, nýbrž též časově ilustrovaným. O zajímavý obsah jest plnou měrou pečováno a vzhledem k tomu jest předplatné velmi nízkým, totiž \$2.00 na rok a pro předplatitele Ameriká- na pouze \$1.00. Adresa: August Geringer 150 W. 12th St., Chicago, Ill.

UŽ ZASE JEDEN NEOMYLNÝ LĚK vynalezen byl proti souchotinám a to jednoduchý, takřka domácí. Ja- kýsi doktor Moresters z Kalifornie sděluje časopisu Medical World, že léčí souchotiny s úplným zdarem, vyjma případy příliš pokročilé, vdy- chováním páry z kyseliny octové, k čemuž prý se může použiti též pra- vého vinného neb ovocného octa. Ocet neb kyselina octová (acetic acid) se dá do malé nádoby a ohřívá se, až se počne odpařovat, načez se výpary vdychují dva neb třikrát denně, ať prý bez škody lze vdychova- ti je třeba tuocetkrát za den. Ne- nli-li to humbug, bylo by to dobré.

KDYŽ KONGRES NEVYDAL KONCE- si (charter) společnosti, která chce vel- kým průpravem spojití velká jezera s přímorím, hledá společnost oprá- vření k tomu cíli od státního sněmu newyorského. Dle předlohy v sně- mu podané hodlá společnost vydati za \$150 milionů akcií, z nichž desetina splacena býti má do 5 roků a podnik proveden do 10 roků. Oněch 10% splacených na akcie byl by nepochy- bně jediný kapitál do podniku vlože- ný, ostatek potřebného kapitálu se- hnalo by se vydáním úpisů, však držitelé akcií by chtěli nejen platit úroky, nýbrž také dividendy na do- mělý kapitál.

ZAJÍMAVY JSOU KOTRMELCE A kroucení se demokratických listů, aby vykroutili se nějak z osudných následků, do kterých uvřena byla země demokratickou "opravou cel- ní". Vidouce, kterak záhubně pů- sobí na celý průmysl, hospodářství a vůbec všechny zájmy země, umý- vají s Pilátem ruce své a dovozují, že tak si opravu nemyslíli, že kon- gres neprovedl ji tak, jak ji měl provésti. To je ovšem pouhá vytá- čka! Kongres provedl opravu ve smyslu a směru zásad demokrati- ckých, odstraněním totiž aneb sníže- ním cla ochranného. Jestli to čá- stečně zrušení ochrany má následky tak osudné, jak by to dopadalo, kdyby býval zrušil veškeru ochranu?

POKROK ZAPADU JEST TAK NA SLO- vo vzatým, že když by někdy otiskl zprávu z jiného časopisu nezakláda- jící se zcela na pravdě, je na ní dlou- há léta vzpomínáno. Jednou otiskli jsme z t Nové Doby zprávu o obě- ňí se Nováka v Dodge a to jest u Pfittele Lidu "a stock in trade". S ukrutností přímo ďábelskou vytahuje při každé příležitosti tohoto Novou Dobou oběšeného a provádí s ním

tance haronský, končel s vítězslav- ným tvem, že zprávu tu o něm pře- nesl Pokrok. Kdyby chtěl Pokrok vybirati a předkládati "pávodní" kačky, které se líhnou u Pfittele Lidu, musil by býti světden sei o po- lovice, neboť všeobecně známo, že Münchhausen byl proti Pfittele prá- vdu.

JEDEN ODBĚRNATEL SLAVIE, KTERÝ pracuje v solárnách v Kansasu, stě- žuje na nedostatek práce a bídnou mzdu a jelikož čte jen přemo svaté, které nese název Slavie, noví jak to přijde. Kdyby hleděl kol sebe a snažil se poučit, pak by sebral, kde jej atevic hneče. Za dob republi- kánských měl jsme na šli clo, 12 centů na 100 liber a soli z ciziny přiváženo sem bylo málo, tak že zdejší solární mohly pracovat. Však demokraté zavedli opravu, zrošili těch 12 centů cla ze soli a nyní se dovážá sem z ciziny skoro třikrát tolik soli co dříve (v prosinci 500,000 centů, naproti 200,000 o rok před tím) a naše solární zaháli. Tak blahodárně působí oprava celní.

NA DVOU KONČOU, Z NICHŽ KAŽDÝ v jiném směru klusá, dovede hravě jezdit Slavie. Tak minulý týden v prvním úvodním článku svém dovo- zuje, že v kongresu padesátém prvé "celní daně nejen že nebyly sníženy, nýbrž právě naopak zvýšeny". V jiném článku opět dokazuje, jak do- brá je ta oprava celní, kterou přijal minulý kongres. Za 6 měsíců od přijetí "opravy", do února t. r. př. zapláceno bylo cla \$79,686,456, kdež- to rok před tím, pod tím zlopočet- ným zákonem McKinleyho, kterým daně celní byly zvýšeny, přijalo se jen \$64,786,528. Z toho jde tedy jasné na jevo, že platíme nyní za demokratické opravy celní více "daně celní" než druhy za zákona republikánského a že celý ten křik proti zákonu McKinleyho byl nesvě- domitý humbug.

NAŠI KONSULOVÉ ZAPOMÍNÁJÍ, ŽE do přátí volby presidentské jest je ště 14 roku a že tedy přijde na jevo, jestli nepřidrží se pravdy. Jinak si nemůžeme vysvětliti jejich horlivost v hájení celního zákona, ač tato jest až přespříliš průhledná. Tak ku př. konsul ze Švýcarska v úřední zprávě své uvádí blahodárný účinek opravy celní. Když prý clo na vlnu zrušeno, součtež prý nyní tovarníci naši vyrá- bějíci koberce s jinými v trhu tamě- jším. Nesmysl! Clo na vlnu zrušeno bylo teprve s novým rokem a zboží z vlny bez cla vyrobené sotva je ještě v trhu. Jestli skutečně jsou tam prodávány koberce americké s sou- těží s jinými, tedy nepochybně jest to zboží, které vyrábětelé za každou cenu musili prodati, protože se musili zbaviti zásob, na kteréž zde nenale- zájí odbytá, od té doby co koberce následkem tísne a špatných výdělků staly se luxusem, jehož jen bohatí mohou si dopřáti. Kdyby se zeptal dělník co jest lepšího, zdali obme- zení na americký odbyt za dob dř- vějších, při mzdě tehdejší, aneb tisež zde a prodej za hranicemi, při ny- nější bídné mzdě, dostal by dojísta odpověď zcela určitou.

NEJNOVĚJŠÍ ZPRÁVY ÚŘEDNÍ POUZE potvrzují, že "oprava celní", jak nám ji demokratický kongres nadělil jest příčinou nejen tísne průmyslo- vé, nýbrž i peněžní. Za nového zá- kona jsme v únoru vyvezli ze země za \$56,308,543 a přivezli sem za \$58,326,352, tedy jsme přivezli za \$2,017,809 více z ciziny, než jsme vyvezli, kdežto před rokem, v únoru 1894 jsme vyvezli, cizině prodali, za \$11,812,190 více, než jsme z ciziny koupili. Pochopuje nyní i ten méně chápavý, proč je tu nouze o peníze, když je do ciziny posíláme, proč je nouze o práci, když kupujem výrob- ky evropské a proč jsou mzdy nízké, když musí dělník zdejší soutěžit s evropákým? Jdeme-li dále, shledá- me, že za minulých 8 měsíců, z nichž

dva byly pod starým zákonem, vy- vezli jsme pouze o \$91,967,932 více než jsme přivezli, kdežto před rokem toutéž dobou obnášel rozdíl v náš prospěch skoro zjánaobně, totiž \$218,661,832. Jelikož mimo obcho- dové bilance potřebujem ročně 200 až 300 milionů k vyrovnání našich po- vinností v Evropě, musili jsme v mi- nulých měsících vyrovnávati tyto hotovými, když náš vývoz byl jen o 91 milionů větší a to snad je dosta- tečným vysvětením, proč tolik zlata musilo do Evropy, což způsobilo nám zde nenáze a donutilo vládu k prodeji úpisů a rozmnožení úroků o 9 milionů dol. ročně. Větší a bo- lestnější metlu nemohl si národ upřísti, než svolením demokratické vlády, — ruská knuta je proti ní pouhou peroutkou.

POPULISTÉ BLÁNOJÍ, ŽE PŮJ PENÍZE jsou drahé proto, že prý stříbro není penízem a jen zlato za peníze platí. Kdyby chtěli mluvit pravdu, tedy by musili doznat: 1.) Že máme nyní tolik stříbrné měny v oběhu co zlaté, což před tím jakživo nebylo; 2.) Že jsme po mnohá desetiletí před válkou neměli pražádnou měnu stříbrnou, nýbrž pouze jen zlato a papírovou; 3.) Že máme stříbrné měny, buď ra- žené aneb papírové za stříbro vyda- né v oběhu teď skoro osmdesátkrát (opakujem: osmdesátkrát) tolik než co raženo bylo stříbrných dolarů všeho vádu za 80 let od r. 1792 do 1873. — Až by tyto pravdy doznali, pak by přestali blábolit tak nesmy- slně, jako číň. Peníze nejsou "dra- hé". Jest sice pravda, že se nyní koupí za ně více pšenice, bavlny, cukru a některých jiných plodin a i tovarů, ale kdyby příčinou toho byla "drahota" peněz, tedy by se to mu- selo vztahovati na vše, co kupujem. Tomu ale není tak, což přece každé- mu známo. Tak ku př. líného se- mene, žita, ječmene, ovsu, kukuřice a jiných plodin nekoupíme letos o nic více za tytéž peníze, jako mnohá jiná leta; na maso se ta "drahota" peněz též nevztahuje, neboť hovězí i vepřový dobytek mají cenu průměr- nou; na farmy se teprve "drahota" peněz nevztahuje, neboť mají cenu dvoj i trojnásobnou, než před desíti roky a pět- až desateronásobnou, než měly před 25 roky, kdy jsme měli zákon o ražbě stříbra v platnosti na papíře, ale žádné stříbrné peníze. Z toho je patrným, že nízkou cenu oněch zprvu zmíněných plodin neza- vinila naše měna, nýbrž že je nízkou z jiných příčin a to dobře známých. Tak ku př. je dobře známo, že letoš- ní sklizeň bavlny je nesmírnou, před stihující všechny předešlé; že sklizeň cukrové třtiny a fepy byla velikou, tak že jak v Evropě fepového, tak v Západní Indii třtinového cukru jest mnohem více než jiná léta, tak že už skoro nevyplácí se plodiny ty sklí- zeti a v cukr zpracovati za ceny ny- nější a plantážníkům na Kubě jako cukrovarníkům i pěstitelům fepy v Evropě hrozí bankrot; pšenice ná- sledkem tísne průmyslové, zaviněné změnami celními, spotřebuje se méně doma a následkem součtež Argen- tina a jiných zemí, též zmenšen byl odbyt za hranicemi, ač sklizeň byla průměrná. Rozumní lidé vidí tedy snadno příčiny té láce a nedají na blábolení populistů.

Střeďte se masti proti katarhu, obsa- huje všech rtaf,

poněvadž rtaf zničí šlech a špiná poškodí celý systém, vnikneví do něj aliznám povrchem. Takovéto předmety nemají býti nikdy používány až na předpis zkušeného lékaře, jelikož škoda jim způsobená jest desetkrát větší nežli dobro, jež vám snad z nich vzniknouti mohlo. Hall's Catarh Cure vyráběná F. J. Cheney & Co., v Toledo, O., neobsahuje žádnou rtaf a byví brána vnitřně, účinkuje přímo na krev a z- vnějšek celého systému. Když kupujete Hall's Catarh Cure, převeďte se, abyste dostali ten pravý. Uvěřte se vnitřně a hotovete jest v To- ledo, Ohio, společnost F. J. Cheney & Co. — Odpovědi zdarma.

Na prodej v všech lékárnách, 75c. láhev.

Každá rodina ve Spojených Stá- tech ví, že Severův Balsám proti plícní neuhy jest nejlepší pro stádekem proti kašli.

Daidek porazil Goliáše.

Jsou-li pravdivy zprávy došlé mi- nulý týden z Japonska, bylo obědno již mezi oběma válčícími mocnost- mi Japonskem a Čínou dohodnuté, přičiněním vyslance Spoj. Států, na jehož základě bude vyjednáván mír. Jak se dalo očekávat, jsou ovšem podmínky míru pro Čínu do- stí kruté. Jest jich pět a sice: Čína přivolí k trvání extraterritoriální pravomoci Japonska, ale táž pravomoc pro Čínu v Japonsku bude zrušena, totiž, v Čína setrvají na dále konan- lání soudy, v nichž jedině obědne Japonští souzení býti mohou, kdežto v Japonsku nebude soudů takových, nýbrž Čínané souzení budou soudy japonskými.

2.) Japonsko vzdává se jakýchkoli- věk nároků na rozšíření své moci na pevnině asijské, avšak Čína postoupí mu trvale velký ostrov Formosa, ny- ničtne náležející, jižně od Japonska, měřící 14,978 čtv. mil (tedy asi tři čtvrtiny velikosti království českého) a májící 2 miliony obyvatelů. Ostrov tento jest úrodný a bohatý; vyvážá se z něho cukr, rýže, indigo, olej, ju- ta, konopě, čaj a j.

3.) Japonsko má míti právo držeti obsazený přístav Port Arthur a Wei Hai-Wai, kteréž ovládají záliv Pe-či-li a tím též hlavní obchod- ňácký a přístup ku Pekingu. Ne- pochybně má tyto pevnosti držeti po- tak dlouho, pokud Čína nezaplatí náhradu válečnou, možno ale také že i dále, co záruku, že Čína neob- noví nepřátelství, což vzhledem k výsledkům nynější války netřeba se obávati.

4.) Korea, kteráž vlastně poskytla příčinu neb zámětku k válce, má bý- ti spřostěna úplně vlivu čínskému a nabýti samostatnosti a tudíž Čína nyní z nutnosti svoluje k tomu, co odprala a k vůli čemu válčila, uzná- vající se za úplně pokořenou.

5.) Konečným článkem úmluvy jest zaplacení náhrady a sice 250 mi- lionů ve zlatě, což ovšem znamená 500 milionů ve měně v Číně běžné, stříbrné.

Připomeneme-li k této obromně ná- hradě válečné ještě též kořisť, kte- rou Japonsko nabylo, seznáme te- prvé, jak draze musí Čína platiti za svou porážku.

Když započala válka tato minulé leto, sotva kde nadál se toho výsled- ku. Poneštěť se tu nepatrný náhrá- dek 30 milionů v nerovný boj s národem skoro patnáctkrát silněj- ším číselně. Však ejhle, tento Daví- dek nastoupil od samého počátku ce- stu triumfální, dobýváje jedno vt- řezství za druhým, jak na zemi, tak i na moři a nutě k ustupování ne- ustálému svého goliášského nepřite- le. Převahu tuto nabyli Japonci nad svým sousedem pouze jen tím, že snaží se pokračovati s duchem času a osvojují si vymoženosti vědy a pokroku, kdežto Čína setrvává na svých dávnověkých tradicích a způ- sobech. Kdo ví, zdali otfesení jakó- ho se jí dostalo válkou touto, nebude účinkovati na ni co rána elektrická, která k novému čilejšímu a pokročí- lejšímu životu ji probudí.

Do Plattsmouth.

Uvědomují se tímto všichni ti, jenž jsou na listině pro členství spolku "Dřevatů Světa" jakož i kteří se členy jmenovaného spolku státi chtějí, by se co možná nejuřive podrobili lékařské prohlídce, neboť hodlám spolek ten v sobotu, totiž dne 30. t. m. do jednoty uvésti. Ti, jenž se přidati chtějí, ať se přihlásí buď u Ondřeje Matouše aneb u A. V. Kitzbergra, kdež se mohou veškeré podrobnosti dozvědět.

Jos. Zerzan,
český příručí v. K.

Severová prášky proti bolent hlavy pomohou vždy. Mějte je sta- le po ruce.